

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Általános feltételek és szabályok	1
2.	A Sportbírói Kollégium tagjai	1
3.	Nyilvántartás	2
4.	Minősítés	3
5.	Általános működési szabályzat	4
6.	Speciális köteleességek és feladatok	5
7.	Jelentések és jegyzőkönyvek	7
8.	A Kollégium tagjainak delegálása és beosztása	7
9.	Értékelés	8
10.	A Kollégium tagjainak költségtérítése	9
1. Melléklet: Oktatási és képzési szabályzat		10
11.	Általános szabályok	10
12.	Sportbírói alapképzés	10
13.	Sportbírói megújító képzés	10
14.	Részlegvezetői továbbképzés és konzultáció	11
15.	Versenyigazgatói továbbképzés és konzultáció	11
16.	Közreműködők képzése	11
17.	Speciális tréningek és képzések	11
18.	Oktatók és vizsgáztatók	11
2. Melléklet: Díjak és kitüntetések adományozása		12
19.	Díjak és kitüntetések	12

1. ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK ÉS SZABÁLYOK

- 1.1** A Magyar Nemzeti Autósport Szövetség (továbbiakban: MNASZ) Sportbírók Működési Kódexe az MNASZ Alapszabálya alapján létrehozott Sportbírói Kollégium tagjainak tevékenységére vonatkozik, illetve egyes sportszakmai eljárásokkal kapcsolatos szabályokat, valamint általános működési szabályokat rögzít.
- 1.2** A Sportbírói Kollégium munkájának irányítását az MNASZ Alapszabályának megfelelően a Sportbírói Bizottság végzi.
- 1.3** A Sportbírói Bizottság feladatait és hatáskörét az MNASZ Alapszabályával összhangban az MNASZ Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg.
- 1.4** Jelen szabályzat az FIA szabályai és az MNASZ szabályai alapján készült. A jelen szabályzatban foglalt alkalmazása valamennyi, az MNASZ versenynaptárában szereplő versenyen kötelező.
- 1.5** Jelen szabályzat hatályba lépését követően a korábban megjelent szabályzatot hatályon kívül helyezi.
- 1.6** Jelen szabályzat annak mellékleteivel együtt érvényes.
- 1.7** Jelen szabályzat szövegezésével kapcsolatos vitás sportszakmai kérdések értelmezésére az MNASZ Sporttanácsa jogosult.
- 1.8** A jelen szabályokban nem szabályozott esetekben az FIA Nemzetközi Sportkódexének, az FIA Nemzetközi Sportkódex függelékeinek, az FIA Általános Előírásainak, illetve az MNASZ Általános Sportszabályzat és Előírások vonatkozó cikkeit kell alkalmazni.
- 1.9** Kizárólag az MNASZ jogosult a szabályok alól kivételt engedélyezni.

2. A SPORTBÍRÓI KOLLÉGIUM TAGJAI

2.1 Általános rendelkezések

- 2.1.1** Az MNASZ Titkársága a Sportbírói Kollégium tagjainak részére a tárgyévre érvényes, nyilvántartási számmal ellátott licenctet állít ki.
- 2.1.2** Az érvényes licenccel rendelkező kollégiumi tagok sportszakmai tisztségviselőnek minősülnek.
- 2.1.3** Sportszakmai tevékenységet csak olyan magyar állampolgár, vagy bevándorlási engedéllyel rendelkező külföldi állampolgár végezhet, akinek életkora 18 és 70 év közé esik (minden alkalommal a születés időpontja számít). A 70.

életévüket betöltött kollégiumi tagok csak egyedi elbírálás alapján, a Sportbírói Bizottság által jóváhagyott módon végezhetnek sportszakmai tevékenységet.

- 2.1.4** Tevékenységük végzéséhez minden kollégiumi tagnak az MNASZ mindenkorai biztosítási partnerénél megkötött, érvényes balesetbiztosítással kell rendelkeznie.

Meghatározások

- 2.2** Az MNASZ belső terminológiája szerint szenior (vezető) sportbírónak minősül:
- a versenyigazgató és helyettese
  - a részlegvezető
- 2.3** Az MNASZ belső terminológiája szerint beosztott sportbírónak minősül:
- a posztvezető, az állomásvezető
  - a jelzésadó, a pályabíró és az útvonalbíró
  - a boksztcai bíró
  - a gyalogos beavatkozó
  - a ténybíró
  - az időmérő és az értékelő
  - más, a sportszabályzat vagy a versenyigazgató által meghatározott funkciót betöltő sportbíró

2.4 Területi csoportok és képviselők

- 2.4.1** A Sportbírói Bizottság a kollégium tagságát területi csoportokba oszthatja.
- 2.4.2** A területi csoportokat és az adott csoportot vezető területi képviselő személyét az érintett terület javasolja, és a Sportbírói Bizottság hagyja jóvá, valamint megjelenti a Sportbírói Bizottság hivatalos weboldalán.
- 2.4.3** A területek kialakítását, létrehozását, megszüntetését és módosítását a mindenkorai sportbírói létszámok figyelembevételével a Sportbírói Bizottság szabályozza.
- 2.4.4** A területi csoportok munkáját a területi képviselők fogják össze, és biztosítják a kapcsolattartást a Sportbírói Bizottsággal, a Sportbírói Bizottság területi képviselőként felelős tagján keresztül.
- 2.4.5** A területi képviselő külön felhatalmazás, illetve megbízás nélkül nem képviselheti a Sportbírói Bizottságot külső személlyel vagy szervezettel szemben.

2.5 Szakmai vizsgálatok lefolytatása

- 2.5.1** A Sportbírói Bizottság vizsgálati eljárást kezdeményezhet a Sportbírói Kollégium azon tagja ellen, aki a szabályokat és jelen kódex előírásait nem tartotta be.
- 2.5.2** A vizsgálati eljárás eredményképpen, amennyiben a vétkesség bizonyítást nyer, az érintett sportbírói kollégiumi tagot a Sportbírói Bizottság az eset súlyosságától függően szóban figyelmeztetheti, írásban megróhatja, tevékenységét legfeljebb hat hónap időtartamra felfüggesztheti, súlyos mulasztás esetén a megfelelő névjegyzékből való törlését is kezdeményezheti, illetve észrevételeit az MNASZ Fegyelmi Bizottsága elé tárhatja.
- 2.5.3** Amennyiben az MNASZ Fegyelmi Bizottsága a kollégiumi tagot egy évet előző időtartamra eltiltja a sportszakmai tevékenység végzésétől, úgy az érintett személy sportbírói licencre csak akkor jogosult, ha az új sportbírói alapképzést elvégzi, és sikeres vizsgát tesz.

Szenior sportbírók és beosztott sportbírók meghatározása

Beosztott sportbírók**2.6 Gyakorló sportbírók**

A gyakorló sportbírók olyan kezdő sportszakmai tisztségviselők, akik az elméleti oktatási anyagból sikeres vizsgát tettek, és a számukra kijelölt sportszakmai feladatok ellátását a gyakorlatban tanulják és gyakorolják.

2.6.1 Gyakorló sportbíróknak jelölhető az a személy, akinek jelentkezését a Sportbírói Bizottság elfogadta, és aki:

- erkölcsileg feddhetetlen
- legalább középfokú végzettséggel rendelkezik
- ismeri az autósport nemzetközi és nemzeti sportszabályait
- a tárgyévben előírt képzési programot elvégezte, és sikeres vizsgát tett

2.6.2 Gyakorló sportbíróknak delegálható az a személy, aki az adott évre és a versenynek megfelelő szakágra érvényes gyakorló sportbírói licenccel rendelkezik.

2.6.3 A gyakorló sportbíró csak tapasztalt sportbíró irányítása és felügyelete mellett működhet.

2.6.4 A gyakorló sportbíró más sportbíró nem irányíthat.

2.6.5 A gyakorló sportbíró közvetlen felettese a posztvezető vagy állomásvezető, illetve a versenyigazgató által kijelölt részlegvezető.

2.6.6 A gyakorló sportbíró elsődleges feladatai: Megegyezik a sportbíró elsődleges feladataival.

2.7 Sportbírók

2.7.1 Sportbíróknak jelölhető az a személy, akinek jelentkezését a Sportbírói Bizottság elfogadta, és aki:

- erkölcsileg feddhetetlen
- legalább középfokú végzettséggel rendelkezik
- ismeri az autósport nemzetközi és nemzeti sportszabályait
- a tárgyévben előírt képzési programot elvégezte, és sikeres vizsgát tett
- új általános sportbírói licenc kiállítása esetén a megelőző két évben legalább megfelelt értékeléssel gyakorló sportbíróként működött

2.7.2 Sportbíróknak delegálható az a személy, aki az adott évre és a versenynek megfelelő szakágra érvényes sportbírói licenccel rendelkezik.

2.7.3 A sportbíró közvetlen felettese a posztvezető vagy állomásvezető, illetve a versenyigazgató által kijelölt részlegvezető.

2.7.4 A sportbíró elsődleges feladatai:

- A közvetlen felettes utasításait betartva a verseny teljes időtartama alatt az FIA Nemzetközi Sportkódex, az FIA Nemzetközi Sportkódex függelékei, illetve az MNASZ Általános Sportszabályzat és Előírások szabályai szerinti feladatok ellátása, különösen figyelemmel a jelzésadásra, jelentésre, jegyzőkönyvezésre és a biztosításra
- Jelen kódex működési szabályaiban foglaltak teljesítése és betartása
- a versenyigazgató vagy kijelölt részlegvezetője által kiosztott feladatok szakszerű elvégzése

Szenior sportbírók**2.8 Részlegvezetők**

Részlegvezetői tevékenységet az a tisztségviselő végez, aki egy vagy több kiemelt tisztségviselői tevékenységi területet közvetlenül irányít.

2.8.1 Részlegvezetőnek jelölhető az a személy, akinek jelentkezését a Sportbírói Bizottság elfogadta, és aki:

- erkölcsileg feddhetetlen

- legalább középfokú végzettséggel rendelkezik
- ismeri az autósport nemzetközi és nemzeti sportszabályait
- a tárgyévben előírt képzési programot elvégezte, és sikeres vizsgát tett

2.8.2 Részlegvezetőnek delegálható az a személy, aki az adott évre és a megfelelő szakágra érvényes sportbírói licenccel rendelkezik, és szerepel a tárgyévre érvényes részlegvezetői névjegyzéken.

2.8.3 A részlegvezető közvetlen felettese a versenyigazgató.

2.8.4 A részlegvezető a beosztott tisztségviselők tevékenységét közvetlenül irányítja és ellenőrzi, munkájukat a versenyigazgatóval történő egyeztetéseknek megfelelően önállóan szervezi, saját tevékenységi területét önállóan, a szabályoknak megfelelően vezeti.

2.8.5 A részlegvezető a verseny teljes időtartama alatt az FIA Nemzetközi Sportkódex, az FIA Nemzetközi Sportkódex függelékei, illetve az MNASZ Általános Sportszabályzat és Előírások szabályai szerinti feladatok ellátását biztosítja, illetve a jelen kódex működési szabályaiban foglaltakat teljesíti és betartja.

2.8.6 Részlegvezetői névjegyzék

A részlegvezetői névjegyzéket a Sportbírói Bizottság készíti el és hagyja jóvá.

A részlegvezetői névjegyzékben meg kell jelölni, hogy az adott személy mely szakágban tölthet be a részlegvezetői funkciót, illetve az esetleges korlátozásokat is.

2.9 Versenyigazgatók

2.9.1 Versenyigazgatóknak jelölhető az a személy, akinek jelentkezését a Sportbírói Bizottság elfogadta, és aki:

- erkölcsileg feddhetetlen
- legalább középfokú végzettséggel rendelkezik
- ismeri az autósport nemzetközi és nemzeti sportszabályait
- a tárgyévben előírt képzési programot elvégezte, és sikeres vizsgát tett

2.9.2 Versenyigazgatóknak delegálható az a személy, aki az adott évre és a megfelelő szakágra érvényes sportbírói licenccel rendelkezik, a megfelelő továbbképzést teljesítette, és szerepel a tárgyévre érvényes versenyigazgatói névjegyzéken.

2.9.3 A versenyigazgató a verseny teljes időtartama alatt az FIA Nemzetközi Sportkódex, az FIA Nemzetközi Sportkódex függelékei, illetve az MNASZ Általános Sportszabályzat és Előírások szabályai szerinti feladatok ellátását biztosítja, illetve a jelen kódex működési szabályaiban foglaltakat teljesíti és betartja.

2.9.4 Versenyigazgatói névjegyzék

A versenyigazgatói névjegyzéket a szakágakkal történt egyeztetést követően a Sportbírói Bizottság készíti el, és a Sporttanács hagyja jóvá.

A versenyigazgatói névjegyzékben meg kell jelölni, hogy az adott személy mely szakágban tölthet be a versenyigazgatói funkciót, illetve az esetleges korlátozásokat is.

3. NYILVÁNTARTÁS**Nyilvántartási főszabályok**

3.1 A sportbírók nyilvántartását a Sportbírói Bizottság végzi. A pontos nyilvántartás vezetése érdekében minden sportbíró köteles saját adatait a Sportbírói Bizottság weboldalán naprakészen vezetni.

3.2 A nyilvántartásban szerepelnek azok a versenyek is, melyekre a sportbíró a Sportbírói Bizottság weboldalán

keresztül jelentkezett, a versenyigazgató által beosztásra került, és neve a versenyigazgatói jelentésben szerepel a működésének értékelésével egyetemben.

- 3.3** A nyilvántartásban a sportbíró első sikeres vizsgájának éve, valamint minősítése is szerepel. Egy évnél több megszakítás esetén a nyilvántartásban szereplő évet a Sportbírói Bizottság a különbözőzeti vizsgát követően egyedileg határozza meg. Ez lehet a sportbíró eredeti, korábbi vizsgájának éve, vagy a különbözőzeti vizsga éve.
- 3.4** A területi sportbírói csoportok külön nyilvántartást vezethetnek a területükhöz tartozó sportbírókról.

Sportbírók nyilvántartása, a sportbírói igazolvány

- 3.5** A kollégiumi tagok nyilvántartásának alapja a tárgyévve kiállított licenccel reprezentáló sportbírói igazolvány, amely a tisztségviselő fényképét és egyéb azonosító adatait tartalmazza. A sportbírók azonosítására emellett a Sportbírói Bizottság által kiadott egyedi azonosító öltözék is szolgál.
- 3.6** Új sportbírói igazolványt az eredményesen kitöltött, és a Sportbírói Bizottság által kijelölt személy által aláírt tesztlap megléte, valamint a tanfolyam díjának befizetése után lehet elkészíteni, illetve tulajdonosának átadni.
- 3.7** Az igazolvány első kiváltását követő években sportbírói igazolványt abban az esetben adható ki, ha a sportbíró a tárgyévvel megelőző négy év valamelyikében érvényes sportbírói igazolvánnyal rendelkezett, valamint tárgyévben legalább egy szakági megújító képzésen sikeres vizsgát tett.
- 3.8** Az igazolványokat a tárgyév első megújító képzését követően személyesen lehet átvenni, kizárólag a szükséges díjak megfizetése után.
- 3.9** A tárgyév második vagy azt követő megújító képzésen a korábban kiadott sportbírói igazolványt be kell mutatni.
- 3.10** Sikertelen vizsga esetén az igazolvány a Sportbírói Bizottságnál kerül megőrzésre, annak átvétele sikeres vizsgáig nem lehetséges.
- 3.11** Az igazolványokat a tárgyév június 30. után csak pótdíj ellenében lehet átvenni. A pótdíj mértéke a sportbírói igazolvány kiváltásának 50%-a.
- 3.12** Elvesztett igazolvány első esetben díjmentesen, további esetekben eredeti áron kerül pótlásra.
- 3.13** Ha a sportbíró többször, rendszeresen és igazoltan írásban jelentkezett versenyekre, de nem nyert beosztást, a Sportbírói Bizottság mérlegelheti számára az igazolvány kiadását további 1 évre.

Közreműködők nyilvántartása, a közreműködői igazolvány

- 3.14** A közreműködők nem tagjai a Sportbírói Kollégiumnak, meghatározásuk az MNASZ Általános Sportszabályzat és Előírások szerint értendő.
- 3.15** A közreműködői igazolvány kiváltásának feltétele a közreműködői képzés sikeres teljesítése, valamint az éves díjak megfizetése.
- 3.16** A közreműködői igazolvánnyal rendelkező személyek olyan feladatokat nem láthatnak el, amelyet az adott szakág éves alapkiírása vagy más szabály sportbírói végzettséghez köt. Ugyanakkor a közreműködői igazolvány tulajdonosa minden olyan pozícióra alkalmazható – akár önállóan is –, amely nem sportbírói tevékenység, de kapcsolódik a rendezvény sportszakmai lebonyolításához.
- 3.17** A közreműködők és a sportbírók egy helyszínen egymással alá-, és fölérendelt viszonyban is dolgozhatnak, ám ebben az esetben a közreműködő nem lehet a sportbíró felettese.
- 3.18** A közreműködői igazolvánnyal rendelkező személyekre a Sportbírói Bizottság honlapjával kapcsolatos előírások (regisztráció, jelentkezési rendszer stb.) nem alkalmazandók, a közreműködők a Sportbírói Kollégiumban alkalmazott értékelési rendszerben nem szerepelnek.

- 3.19** A sportbírók visszaminősülése is lehetséges közreműködővé, a sportbíró írásos kérésére, amelyet a területi képviselője útján, vagy közvetlenül a Sportbírói Bizottsághoz kell benyújtania. Ebben az esetben a képzésen kötelező részt venni, azonban az díjmentes. Ilyen esetben a sportbíróként korábban megszerzett pontok nem vesznek el, viszont további pontgyűjtésre nincs lehetőség abban az időszakban, amikor az adott személy közreműködői igazolvánnyal rendelkezik. Abban az esetben, ha a pontok elévülésének idején belül a közreműködő újra sportbíróvá szeretne válni, úgy a korábban megszerzett pontjait – azok elévülésének idejéig – viheti tovább.

4. MINŐSÍTÉS

A sportbírók minősítése a következő felosztás szerint történik:

- gyakorló sportbíró
- általános sportbíró
- részlegvezető
- versenyigazgató

A minősítések meghatározása, a minősítés megszerzésének feltételei

4.1 Gyakorló sportbíró

- 4.1.1** A sportbírói alapképzést sikeresen teljesítők gyakorló sportbírói minősítést kapnak.
- 4.1.2** A gyakorló sportbírók az első évben szakági megkülönböztetés nélkül tevékenykedhetnek, a második évben a szakági megújító képzés szerinti szakágakban tevékenykedhetnek.
- 4.1.3** A gyakorló sportbíró általános sportbírói igazolványt elsőként csak az alapvizsgája évét követő második évben kaphat, amennyiben legalább megfelelt minősítéssel gyakorló sportbíróként működött, és a Sportbírói Bizottság év végi értékelésében a felminősítést jóváhagyja (kivéve az Év Gyakorló Sportbírója díj tulajdonosát, akinél a felminősítés azonnali).
- 4.1.4** A Sportbírói Bizottság bármely gyakorló sportbíró egyedileg is felminősíthet.
- 4.1.5** Két naptári évet követően a gyakorló igazolványra való jogosultság megszűnik.

4.2 Általános sportbíró

- 4.2.1** Az általános sportbírói minősítés első megszerzésének feltétele a gyakorló sportbírói licenccel történő eredményes sportbírói működés (ld. fent).
- 4.2.2** Az általános sportbírói minősítéssel rendelkezők a jelen szabályzat szerinti sportszakmai funkciókat tölthetnek be.

4.3 Részlegvezető

- 4.3.1** A részlegvezetői minősítés megszerzésének feltétele legalább két év általános sportbírói licenccel történő működés legalább megfelelt minősítéssel, a versenyigazgató ajánlása, illetve a Sportbírói Bizottság támogatása.
- 4.3.2** A részlegvezetőket a Sportbírói Bizottság a részlegvezetői névjegyzéken rögzíti.

4.4 Versenyigazgató

- 4.4.1** A versenyigazgatói minősítés megszerzésének feltétele legalább 5 év általános sportbírói licenccel történő működés legalább megfelelt minősítéssel, a Sportbírói Bizottság támogatása, valamint a Sporttanács jóváhagyása.
- 4.4.2** Különleges esetekben a Sportbírói Bizottság egyedi elbírálás alapján javasolhat sportbírókat a versenyigazgatói névjegyzékre.
- 4.4.3** A versenyigazgatókat a Sportbírói Bizottság a versenyigazgatói névjegyzéken rögzíti, melyet a Sporttanács hagy jóvá.

5. ÁLTALÁNOS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

5.1 Általános előírások

A tisztségviselők kötelességét és hatáskörét a FIA Nemzetközi Sportkódexe és annak függelékei, valamint az MNASZ szabályrendszerei határozzák meg.

Minden tisztségviselő alapvető kötelessége és feladata az autósport szakszerű, szabályszerű és pártatlan szolgálata, valamint a biztonságos működés szavatolása.

- 5.1.1** A tisztségviselő hivatalos tevékenységének időtartama alatt szeszszesített, tudatmódosító szert nem fogyaszthat, annak hatása alatt nem állhat. Tevékenységét korlátozó hatású betegségben szenvedő vagy korlátozó hatást eredményező gyógyszer hatása alatt álló tisztségviselő erről a tényről vezetőjét tájékoztatni köteles, aki ilyenkor az érintettet a tevékenysége alól felmentheti.
- 5.1.2** A tisztségviselőnek ellenőrizniük kell a tevékenységük végzéséhez szükséges feltételek meglétét, felmerülő probléma esetén a közvetlen felettesüket kell értesíteniük.
- 5.1.3** A tisztségviselő tevékenységének végzése során mindig köteles magatartásával, fellépésével és cselekedeteivel következetes, kifogástalan légkört teremteni.
- 5.1.4** A beosztott sportbíróknak a verseny teljes időtartama alatt kijelölt felállítási helyén kell tartózkodniuk. A beosztott sportbíró felállítási helyét csak közvetlen felettesének tudtával és engedélyével hagyhatja el.

5.2 Alapvető jogok

- 5.2.1** Minden tisztségviselőnek joga van az egyenlő bánásmóddhoz.
- 5.2.2** A tisztségviselőt megilletik az alapvető emberi jogok. A tisztségviselő munkája során semmilyen formában nem tehető ki fizikai vagy lelki szenvedésnek.
- 5.2.3** Az MNASZ nem tolerál semmiféle fizikális, mentális vagy szexuális zaklatást. A közösségen belül nem megengedett semmiféle visszaélés, megalázás vagy megfélemlítés, a tisztségviselőkkel szembeni erőszakos magatartás vagy diszkrimináció semmilyen formája.
- 5.2.4** Az MNASZ elutasítja a gyermekmunkát.
- 5.2.5** Egyetlen tisztségviselő sem különböztethető meg származása, bőrszíne, neme, szexuális beállítottsága, családi állapota, terhessége, szülői mivolta, vallása, politikai meggyőződése, nemzetisége, etnikai vagy szociális háttere, szociális helyzete, a szabályokban lefektetett korlátokon belüli fogyatékosága, kora vagy szakszervezeti tagsága miatt.
- 5.2.6** A beosztást nyert tisztségviselők egészségének, valamint a tevékenység végzésének helye és annak megközelítésének biztonsága mindig alapvető fontosságú kérdésnek kell lennie, és nem képezheti vita tárgyát.
- 5.2.7** A tisztségviselőnek joga van a személyes higiéniai szükségletét ellátni. Lehetőleg ezeket a tevékenységeket az erre kijelölt helyen és időben kell elvégeznie.

5.3 Öltözékre vonatkozó szabályok

- 5.3.1** A tisztségviselő köteles öltözékét minden esetben úgy megválasztani, hogy az alkalmas legyen feladatának elvégzésére a rendezvény rangjának, színvonalának figyelembevételével.
- 5.3.2** A beosztott tisztségviselők számára a zárt, hosszú nadrág, a zárt cipő, valamint a vállakat fedő felsőruházat viselése minden körülmények között kötelező. Nem megengedett olyan laza ruházat vagy ékszer, testékszer viselése, amely (beakadva) sérülést okozhat. Amennyiben a rendező, a promóter vagy az MNASZ nem biztosít vagy az MNASZ nem ír elő kötelezően viselendő ruházatot, a tisztségviselő saját felelőssége annak helyes megválasztása.
- 5.3.3** Hiányos öltözékben tisztségviselői tevékenységet végezni tilos.

- 5.3.4** Olyan versenyeken, ahol a sportszabályzat zászlójelzéseket ír elő (tipikusan: körpályás versenyek), a sportbírók ruházata nem lehet a zászlójelzések színével egyező, vagy ahhoz erősen közelítő sárga, piros, kék vagy zöld színű (a zászlójelzések pontos színkódjai az FIA Nemzetközi Sportkódex H függeléke szerint). A sportbírók számára az optimális ruházat színe narancs (színkód: Pantone 151C).

5.4 Az igazolvány és az azonosítók viselésére és használatára vonatkozó szabályok

- 5.4.1** A tisztségviselő köteles magánál tartani az érvényes igazolványát, melyet a rendezvény teljes időtartama alatt jól látható helyen viselnie kell.
- 5.4.2** A Sportbírói Bizottság által kibocsátott azonosító öltözék viselése kötelező, kivéve, ha a versenyigazgató a Sportbírói Bizottsággal vagy a rendezővel másképpen állapodik meg.
- 5.4.3** Az igazolvány, valamint más azonosító (öltözék vagy akkreditáció) viselése szigorúan tilos abban az esetben, ha az igazolvány tulajdonosa nem beosztott tisztségviselőként vesz részt egy versenyen. Ilyen feltételek mellett az igazolvány csak és kizárólag a rendezvényre történő szabályos belépést könnyítheti meg, szabad mozgásra a rendezvény területén belül nem jogosít.
- 5.4.4** Tiltott versenyen (ld. MNASZ Általános Sportszabályzat és Előírások) semmilyen, az MNASZ által kibocsátott azonosító nem viselhető.
- 5.4.5** Egyes versenyeken az FIA, az MNASZ, illetve a promóter vagy a rendező – utóbbi esetekben az MNASZ előzetes egyetértésével – egyedi akkreditációs feltételeket támaszthat, tipikusan belépésre jogosító azonosítókat, illetve egyedi azonosító öltözetet. Ilyen versenyeken önmagában a tisztségviselői igazolvány a tulajdonosát nem jogosítja fel a verseny területére való belépésre vagy a szabad mozgásra a verseny területén belül.
- 5.4.6** Speciális akkreditációs szabályok alkalmazása esetén a tisztségviselő csak és kizárólag arra a területre léphet be, amelyre akkreditációja érvényes.
- 5.4.7** Az akkreditáció fegyelmi vétség terhe mellett át nem ruházható.

5.5 Hivatalos és saját eszközök használata

- 5.5.1** Az FIA, az MNASZ, a promóter, a rendező vagy más hivatalos funkciót betöltő szerv eszközöket, berendezéseket bocsáthat a tisztségviselők rendelkezésére feladataik elvégzése céljából.
- 5.5.2** A sportszakmai munkát segítő hivatalos eszközöknek, berendezéseknek csak rendeltetésszerű használata engedélyezett. A tisztségviselő kötelessége a tárgy állagmegóvása.
- 5.5.3** Az olyan eszközöket, amelyek rendeltetésszerű használata azt megköveteli, hitelesíteni kell. Az adott eszköz érvényes hitelesítési dokumentumainak rendelkezésre kell állnia a verseny teljes időtartama alatt.
- 5.5.4** A tisztségviselő köteles haladéktalanul jelentenie közvetlen felettesének, amennyiben a rendelkezésére bocsátott vagy közvetlenül rá bízott eszköz bármely okból meghibásodik, megsérül vagy eltűnik.
- 5.5.5** A tisztségviselő működése során nem használhat olyan saját eszközt, amely bármilyen módon zavarhatja az adott verseny hivatalos eszközeinek megfelelő működését (különös tekintettel a hivatalos kommunikációs eszközökre), illetve olyan eszközöket, amelyek elvonják a figyelmét tevékenységéről.
- 5.5.6** A tisztségviselő a verseny során, beosztási ideje alatt, külön erre szóló engedély nélkül nem készíthet video-, kép- vagy hangfelvételt.

5.6 Talált alkatrészek

Amennyiben a tisztségviselő működése során vélelmezhetően a versenyjárműről származó alkatrészt talál, vagy alkatrészt a biztonság szem előtt tartásával a versenyhelyszínen begyűjt, azt az előírt módon, közvetlen felettese tájékoztatása mellett köteles átadni a technikai ellenőröknek vagy kijelölt részlegvezetőjének, illetve gondoskodnia kell arról, hogy az alkatrész a fent nevezett tisztségviselőkhöz a lehető legrövidebb idő alatt eljusson.

5.7 Szabálytalanság és szabályszegés

- 5.7.1** Tisztségviselő szabálytalanságra sem beosztottjának, sem versenyzőnek, sem egyéb résztvevőnek nem adhat engedélyt vagy utasítást. Az ilyen engedély vagy utasítás automatikusan érvénytelen.
- 5.7.2** Az MNASZ kijelenti, hogy a tisztségviselő szándékos szabályszegése ellentétes a sport szakszerű, szabályszerű és pártatlan szolgálatának alapelveivel.
- 5.7.3** Amennyiben a tisztségviselő szándékosan vét a mindenkor hatályos szabályok ellen, az MNASZ illetékes testülete, bizottsága vagy albizottsága a tisztségviselő ellen fegyelmi eljárást kezdeményezhet.
- 5.7.4** A tisztségviselő tudomására jutott szabályszegés vélelmét, adott esetben tényét közvetlen felettesének azonnal köteles jelenteni. Különleges esetben a tisztségviselő a hierarchiát megkerülve is jelenthet felsőbb szervnek, ha nyomós okkal feltételezi az információ áramlásának akadályozását.
- 5.7.5** Az MNASZ elutasítja bármilyen diszkrimináció vagy megtorlás érvényesítését a vélelmezett szabályszegést bejelentő tisztségviselővel szemben.

5.8 Tévedések

Ha a tisztségviselő úgy véli, hogy tévedett, annak tényét, illetve esetleges helyesbítési javaslatát az első adandó alkalommal köteles előterjeszteni közvetlen felettesének vagy a felettes szervnek.

5.9 Bizalmas információk és nyilatkozatok

- 5.9.1** A tisztségviselőknek titoktartási kötelezettsége van, különösen:
- a sportszakmai tevékenység során megismert személyes adatokra vonatkozóan
  - a versenyek során tervezett és végrehajtott ellenőrzésekről
  - a végrehajtott mérések mérési eredményeiről a verseny teljes időtartama alatt és az azt követő 1 évig bezárólag
- 5.9.2** Bizalmas sportszakmai információk minősül minden olyan információ és adat, amely a verseny lebonyolításához, menetéhez szervesen kapcsolódik, különösen az egyes incidensekre, szabálytalanságokra, balesetekre vonatkozó információk és adatok, a hivatalos jelentések és jegyzőkönyvek tartalmai, a technikai ellenőrzés adatai, valamint az etikai és fegyelmi ügyek.
- 5.9.3** A tisztségviselő nem adhat ki harmadik félnek bizalmas sportszakmai információt azzal a rendezvénnyel kapcsolatban, amelyen hivatalos személyként rész vesz vagy részt vett. A hivatalos utat minden körülmények között be kell tartania.
- 5.9.4** Olyan felületeken, amelyek nem tartoznak az MNASZ szoros felügyelete alá, bizalmas sportszakmai információkat nyilvánosságra hozni, megosztani szigorúan tilos. A tisztségviselői működéssel kapcsolatos sportszakmai információkat csak az MNASZ által jóváhagyott módon és csatornán, illetve hivatalos információszolgáltató felületen lehet megosztani, elsősorban oktatási céllal, a helyi szabályozás szerint.
- 5.9.5** A média, közösségi média felé tett nyilatkozatokban szereplő kijelentésekért a tisztségviselő vállalja a felelősséget.

5.10 Fogyatékkal élők

Versenyeken biztonsági szempontok miatt tisztségviselői tevékenységet nem láthat el az a személy, akinek fogyatéka az adott feladatkör hatékony és eredményes elvégzését súlyosan megnehezíti, vagy lehetetlenné teszi. Vitás esetekben a versenyigazgató, annak akadályoztatása esetén a kollégium szerinti bizottság állásfoglalását kell kérni.

5.11 Tevékenységgel eltöltött idő versenyeken

A tevékenységgel eltöltött időt, amennyiben azt nemzeti vagy nemzetközi szakági sportszabály másképpen nem szabályozza, legalább az alábbi irányelvek alapján kell kiszámítani:

- 5.11.1** Ha a versenyigazgató vagy megbízottja másképp nem rendelkezett, a beosztott sportbíróknak a verseny kezdete előtt 1 (egy) órával kell jelentkeznie a versenyigazgatónál vagy kijelölt részlegvezetőjénél (kivéve: állomástelepülés). A sportbíró működése ettől az időponttól kezdődik.
- 5.11.2** A beosztott sportbíró működése akkor ér véget, amikor a versenyigazgató engedélyével felállítási helyét elhagyja.
- 5.11.3** Egyes beosztásokban a működés meghosszabbításáról a versenyigazgató rendelkezik.
- 5.11.4** Ameddig a Felügyelő Testület minden esetleges vizsgálatot le nem zár, a sportbíró visszarendelhető működési területére. Ilyen esetben a sportbíró működési ideje kiegészül a vizsgálat időtartamával.

6. SPECIALIS KÖTELESSÉGEK ÉS FELADATOK

6.1 Versenyigazgató

Kiegészítve az FIA szabályaiban foglaltakat:

- 6.1.1** A versenyigazgató köteles a Versenyt megelőzően folyamatosan kapcsolatot tartani a rendezővel, és meggyőződni arról, hogy az előkészítés során a sportszakmai előírások betartásra kerülnek, illetve a szükséges hatósági engedélyek rendelkezésre állnak.
- 6.1.2** A versenyigazgató köteles meggyőződni arról, hogy valamennyi sportbíró a tevékenységének megfelelő licenccel rendelkezik.
- 6.1.3** A versenyigazgató köteles meggyőződni arról, hogy a versenyhez kapcsolódó minden sportszakmai felszerelés hiánytalanul rendelkezésre áll. Hiány esetén a szabályoknak megfelelően dönt a verseny folytatásáról.
- 6.1.4** A versenyigazgató a szabályoknak megfelelő zárójelentést köteles készíteni, valamint gondoskodni arról, hogy a verseny valamennyi hivatalos dokumentuma archiválásra kész állapotba kerüljön.
- 6.1.5** A verseny megkezdését megelőzően a versenyigazgató köteles a beosztott sportbírókat tájékoztatni konkrét feladatokról. A versenyigazgató a sportbírók tájékoztatására megbízhatja helyettesét vagy a megfelelő funkciójú részlegvezetőket is, de az információ megfelelő áramlásáért személyes felelősséggel tartozik.
- 6.1.6** A versenyigazgatóknak jogában áll bármely beosztott sportbíró tevékenységét időlegesen felfüggeszteni. A versenyigazgató ilyen esetben köteles a Sportbírói Bizottsággal a verseny utolsó napját követő 7 napon belül a felfüggesztés tényét közölni, valamint az eset kapcsán felmerült bizottsági kérdésekre érdemben válaszolni.
- 6.1.7** Amennyiben a versenyre rendezvényigazgató (Race Director) kerül kijelölésre, úgy az FIA Nemzetközi Sportkódex és az adott verseny szabályai szerinti előírásokat kell figyelembe venni, a versenyigazgatóknak a rendezvényigazgatóval az ott közölt előírások szerint kell együttműködni.
- 6.2 Részlegvezető (általános részlegvezetői funkció)**

A részlegvezető a szakágak sajátosságainak megfelelően nagyobb sportbírói szervezeti egységek munkáját önállóan szervezi, a tevékenységek végzését előkészíti, a területet önállóan, saját felelősségi körében vezeti.

6.3 Gyorsasági-, speciál-, és szelektív szakaszok vezetőbírója (speciális részlegvezetői funkció)

- 6.3.1** tartózkodási helye a rajthely;
- 6.3.2** személyesen felel az adott szakaszon a verseny sportszerű és biztonságos lebonyolításáért;
- 6.3.3** eligazítja és irányítja a szakasz hozzá beosztott személyzetét;
- 6.3.4** ellenőrzi a hírcapcsolat és a mentésben részt vevő járművek meglétét, elhelyezkedését;
- 6.3.5** az FIA Nemzetközi Sportkódex H függelékben foglaltaknak megfelelően együtműködik a szakasz biztonsági felelőssével;
- 6.3.6** ellenőrzi a rajt, cél és stop állomás biztonságos települését, a jelzőtáblák szabályszerű elhelyezését;
- 6.3.7** biztosítja az illetékeseknek a pályára hajtás lehetőségét;
- 6.3.8** a verseny végén engedélyt ad az állomások zárására;
- 6.3.9** összegyűjti a szakasz rajt, cél és stop helyeinek időmérő lapjait, jegyzőkönyveit (záró kocs hiányában gondoskodik a kijelölt helyre juttatásukról);
- 6.3.10** biztosítja a jegyzőkönyvek vezetését.

6.4 Posztvezetők

- 6.4.1** A zárt körversenypályákon működő posztvezetők az FIA Nemzetközi Sportkódex H függeléke szerint felelősek az számukra kijelölt pályaszektor működéséért.
- 6.4.2** A posztvezető köteles ellenőrizni, hogy a beosztása alatt álló sportbírók a versenynapon hiánytalan számban megjelentek, és működésre készen állnak.
- 6.4.3** A posztvezető minden versenynap első kitelepülésekor köteles eligazítást tartani a beosztott sportbíróknak. Az eligazítás során egyeztetni kell az egyes funkciók működését, különösen a jelzésadásra és beavatkozásra vonatkozóan.
- 6.4.4** A posztvezetőnek ellenőriznie kell minden, a sportszakmai tevékenység végzéséhez szükséges felszerelés meglétét és megfelelő állapotát, a biztonsági tervben foglaltak szerint.

6.5 Jelzésadó, pályabírók, útvonalbírók

A jelzésadó, pályabírók és útvonalbírók az FIA Nemzetközi Sportkódexben meghatározott köteleességek és feladatok szerint működnek.

6.6 Gyalogos beavatkozók

A gyalogos beavatkozók az FIA Nemzetközi Sportkódex H függelékében meghatározott köteleességek és feladatok szerint működnek.

6.7 Ténybírók

A ténybírók az FIA Nemzetközi Sportkódexben meghatározott köteleességek és feladatok szerint működnek.

6.8 Boksztucái bírók

- 6.8.1** A boksztucái bírók elsődleges feladata, hogy ellenőrizzenek a boksztucában, a bokszokban és a depóterületen minden olyan tevékenységet, amelynek az autók a verseny alatti ellátásához tartoznak, valamint felügyelik a versenykiírás rendelkezéseinek betartását.
- 6.8.2** Munkájukat saját részlegvezetőjük irányítása alatt végzik, vagy közvetlenül a versenyigazgató alá vannak rendelve.
- 6.8.3** Azonnal kötelesek jelenteni bármely versenyző, vagy egy csapathoz tartozó személy vétségét.
- 6.8.4** Minden verseny végén munkájukról szóban vagy írásban, a kapott utasítások szerint be kell számolniuk.

6.9 Rajtrács bírók

- 6.9.1** A rajtrács bírók kötelessége a rajtrács előkészítése a rajteljárásra.
- 6.9.2** Meg kell győződniük arról, hogy minden olyan eszköz és berendezés (sorbitáblák, időjelző táblák, egyéb használatos táblák, zászlók), valamint dokumentum, amely a rajteljárás során alkalmazásra kerül, megfelelően elő van készítve.
- 6.9.3** Ha a versenyigazgató másképpen nem rendelkezik, az eszközöket és berendezéseket a sportszabályoknak megfelelően használják, működtetik.
- 6.9.4** Segíteniük kell a tisztségviselők, versenyzők, csapattagok, illetve más, a rajtrácsra engedéllyel belépő személyek szabad mozgását.
- 6.9.5** Segíteniük kell a versenyjárművek szabad mozgását annak érdekében, hogy a járművek elfoglalhassák kijelölt rajtpozíciójukat.
- 6.9.6** A rajteljárások és a rajtokra érvényes sportszabályok szerint kell működniük, valamint meg kell figyelniük, hogy a sportszabályok betartásra kerülnek-e. A szabálytalanság tényét jelenteniük kell közvetlen felettesük felé.

6.10 Bokszkijáratí bírók

- 6.10.1** Minden hivatalos edzés, futam, illetve rajtprocedúra során jegyzőkönyvet kell vezetniük a boksztucából a versenypályára lépő versenyjárművek kategóriájáról, rajtszámáról, valamint a versenypályára lépés időpontjáról óra és perc szerint.
- 6.10.2** Hacsak más rendelkezés nincs érvényben, a versenypályára lépő versenyzők, versenyjárművek ellenőrzését (megfelelő jogosultság, védőfelszerelés stb.) szemrevételezéssel végrehajtják. Probléma esetén az érintett versenyjármű pályára lépését egyértelmű utasítással megtiltják, kivéve, ha a versenyigazgató más utasítást ad.
- 6.10.3** Ha a versenyigazgató másképpen nem rendelkezik, a bokszkijáratí jelzőberendezéseket a szabályoknak megfelelően működtetik. Ha a bokszkijáratí fényjelző rendszer üzemképtelen, a fényjelzést zászlójelzésekkel helyettesítik.
- 6.10.4** Amennyiben a rajtgyakorlat helyét a bokszkijáratnál rögzítették, megfigyelik a rajtgyakorlat biztonságos végrehajtását. A nem biztonságosnak ítélt rajtgyakorlatot jelentésben rögzítik.

6.11 Időmérők

- 6.11.1** Az időmérők az FIA Nemzetközi Sportkódexben meghatározott köteleességek és feladatok szerint működnek.
- 6.11.2** Az időmérők vezetője felel az eredeti időmérő jegyzőkönyvek átadásáért a versenyigazgató számára.

6.12 Sportbírói záró kocs személyzete (csak rallye versenyek)

A sportbírói záró kocs lehet önálló jármű is, de az FIA Nemzetközi Sportkódex H függelékének megfelelően az MNASZ Rallye Versenyek Szabályaiban leírt módon kötelező mínusz 1 órás autó is elláthatja a sportbírói záró kocs feladatkörét, amennyiben a járműben a versenyigazgató által erre a célra megbízott személy is tartózkodik.

A sportbírói záró kocsiban utazó sportbíró kötelességei:

- 6.12.1** a verseny mezőnye előtt általában egy órával a sportbírói záró kocsival végighalad az útvonalon, ellenőrzi az egyes állomások szabályszerű felállítását;
- 6.12.2** ellenőrzi, hogy a felállítási pontokon a sportbírók helyüket elfoglalták-e, és a magával vitt menetlevél mintát a megfelelő helyen velük igazoltatja;
- 6.12.3** hivatalos órájához egyeztetni az állomások óráját;
- 6.12.4** kiosztja az esetlegesen utólagosan sokszorosított dokumentumokat (hivatalos rajtlista, végrehajtási utasítások stb.);
- 6.12.5** rendellenesség észlelése (hibás települési állomás, személy és eszköz hiány stb.) esetén megfelelően intézkedik.

6.13 Körmutatók, körszámlálók

6.13.1 A körmutatók zárt körversenypályákon a rajttól számított hátralévő körök számát mutathatják.

6.13.2 A körszámlálók a verseny rajtjától kezdődően folyamatosan regisztrálják a rajtvonalon áthaladó versenyzők rajtszámát és az áthaladás sorrendjét.

6.14 Rajter

A rajter a szabályoknak megfelelő rajtjelet adja meg a versenyzők részére.

6.15 Jegyzőkönyvezők

A jegyzőkönyvezők írásos jegyzőkönyvet készítenek a versenyigazgató vagy kijelölt részlegvezetőjük utasítása szerinti módon és formában.

6.16 Rádiókezelők

A rádiókezelők a versenyigazgató által meghatározott módon rádiókészüléken számolnak be a releváns eseményekről.

6.17 Állomástelepülés

6.17.1 A rally és terep-rallye versenyek időellenőrző állomásainak, illetve a gyorsasági-, speciál-, és szelektív szakaszok telepítését a rendező által kiadott rajz vagy itiner alapján kell elvégezni.

6.17.2 Az állomásoknak eltérő utasítás hiányában az első versenyző várható érkezése előtt egy órával kell megkezdeniük működésüket.

6.17.3 A település helyességét a sportbírói záró kocsis személyzete ellenőrzi.

6.17.4 A telepített helyet az állomás személyzete vis major esetét kivéve nem hagyhatja el. Sem az állomás, sem annak táblái a verseny időtartama alatt eredeti helyükről nem mozdíthatók el. A vis major esetekben a szakági sportszabályok szerint kell eljárni, és az esetet jegyzőkönyvezni kell.

7. JELENTÉSEK ÉS JEGYZŐKÖNYVEK**Jelentésadás**

7.1 A versenyigazgatónak minden versenyéről jelentést kell küldenie a Sportbírói Bizottság számára a verseny utolsó napját követő 7 naptári napon belül, a Sportbíró Bizottság által kibocsátott formanyomtatványon.

7.2 A rendezvényigazgató és a versenyigazgató jelentéseivel kapcsolatos egyéb szabályozásokat az FIA Nemzetközi Sportkódexe tartalmazza.

7.3 Ha más utasítást nem kap, a beosztott sportbíró közvetlen felettesének köteles jelenteni; jelentéseiben csak és kizárólag a tényekre kell szorítkoznia.

7.4 A sportbíróknak szóbeli jelentéseit úgy kell megtenni, hogy az megfeleljen a mindenkor használatos kommunikációs szabályrendszerben foglaltaknak, különösen a jelentés idejére, tartalmára, stílusára vonatkozóan.

7.5 A sportbírói írásbeli jelentést külön erre a célra szerkesztett formanyomtatványon kell megírni. Amennyiben ez nem áll rendelkezésre, használható fehér színű A4-es formátumú lap is. Ha a formanyomtatvány másképpen nem rendelkezik, az írásbeli jelentéseket úgy kell megtenni, hogy azok megfeleljenek az alábbi alapvető formai körülményeknek:

7.5.1 a jelentés tárgya

7.5.2 a jelentés készítésének dátuma, időpontja és helye

7.5.3 az esemény tényszerű, jól értelmezhető leírása

7.5.4 jól értelmezhető helyszínrajz vagy ábra, amennyiben szükséges

7.6 Minden írásos sportbírói jelentésen szerepelnie kell a jelentést készítő sportbíró nevének, licenccsámának és aláírásának.

Jegyzőkönyvezés

7.7 A versenyigazgató felelőssége megbízni egy olyan tisztségviselőt vagy közreműködőt, aki a verseny alatt, a sporttevékenységek során keletkező releváns sportszakmai eseményeket, történéseket (tipikusan balesetek, incidensek, szabálysértések) jegyzőkönyvbe foglalja.

7.8 A jegyzőkönyvnek minden esetben tartalmaznia kell a verseny versenykiírás szerinti pontos adatai mellett az óra, perc (és lehetőleg másodperc) szerinti időpontot, a kategóriát (géposztályt vagy csoportot), a rajtszámot, és az esemény rövid leírását.

7.9 Hacsak más utasítást nem kap, a sportbíróknak kötelessége jegyzőkönyvet készítenie minden releváns sportszakmai eseményről, különös tekintettel az incidensekre, balesetekre, szabálytalanságokra vonatkozóan annak érdekében, hogy az információ bármikor rendelkezésre álljon (különösen abban az esetben, ha a sportszakmai kommunikációs csatorna működésképtelenné válik).

7.10 A versenyigazgató bármikor elrendelheti jegyzőkönyvek készítését más tárgyban is, amennyiben úgy ítéli meg, hogy az a verseny sportszakmai lebonyolítását segíti.

8. A KOLLÉGIUM TAGJAINAK DELEGÁLÁSA ÉS BEOSZTÁSA**8.1 Általános szabályok**

8.1.1 Az MNASZ a sportszabályokban előírt feladatok végrehajtására sportbírókat bíz meg.

8.1.2 Az egyes versenyeken tevékenykedő senior (vezető) sportbírókat, valamint a beosztott sportbírókat a jelen szabályzatban előírtak figyelembevételével minden esetben az MNASZ delegálja, ezért a sportbírók tevékenységük végzése során saját sportszakmai felettesüknek, végső soron a versenyigazgatónak tartoznak felelősséggel.

8.1.3 A sportbírók delegálásakor minden esetben figyelembe kell venni az FIA és az MNASZ előírásait.

8.1.4 A versenyigazgatót a rendező választja ki, a versenyigazgatói névjegyzéken szereplő személyek közül.

8.1.5 A sportbírói igényt a rendezőnek kell benyújtania, és a versenyigazgatóval kell egyeztetnie. A sportbírói igénynek pontosan tartalmaznia kell az igényelt bírók létszámát és a funkciókat, amelyre a sportbírókat alkalmazni kívánják, figyelembe véve a versenyág (szakág) speciális szabályait (ld. pályalicenc).

8.1.6 Amennyiben a rendező név szerint kíván biztosítani sportbírókat a versenyre, úgy azt a sportbíró igényen fel kell tüntetnie, a következő módon:

a) a beosztani kívánt sportbíró neve

b) a beosztani kívánt sportbíró licenccsámája

c) a funkció, amelyre a sportbírókat beosztani kívánják

8.1.7 Név szerinti igénylés hiányában a versenyigazgatónak jogában áll az MNASZ szabályait figyelembe véve saját hatáskörben a sportbírói beosztást elkészíteni.

8.1.8 A rendező és a sportbírók közötti valamennyi információ áramlásért a versenyigazgató felel.

8.1.9 Az egyes speciális sportbírói feladatok betöltéséhez a Sportbírói Bizottság, a Sporttanáccsal egyetértésben külön képzési program elvégzését írhatja elő. Ilyen esetekben a versenyigazgató csak a megfelelő képesítéssel rendelkező sportbírók közül választhat a beosztás elkészítésénél.

8.1.10 Az egyes rendezvényeket úgy kell megtervezni, hogy a foglalkoztatás a 12 egybefüggő órát ne haladja meg. Az oda- és visszaúttal együtt 16 óránál tovább a sportbírókat igénybe venni nem szabad. (Kivételek a vis major esete.) Ettől eltérni csak abban az esetben lehet, ha a rendező azt a verseny sportbírói igényével egyidejűleg közli, és az eltérést az érintettek tudomásul veszik.

8.1.11 Ha a Sportbírói Bizottság másképpen nem határozza meg, az MNASZ versenynaptárában szereplő versenyekre történő

jelentkezés a Sportbírói Bizottság hivatalos weboldalán keresztül zajlik.

8.2 Versenyigazgató delegálása

Az egyes versenyek versenyigazgatóját a versenyigazgató névjegyzéken szereplő személyek közül kell kiválasztani, az általános szabályokban foglaltak szerint.

8.3 Részlegvezető delegálása

A részlegvezetők személyéről a versenyre delegált versenyigazgató dönt.

8.4 Sportbírók beosztása

8.4.1 A végleges sportbírói beosztási listát a versenyigazgató készíti el és hagyja jóvá, lehetőség szerint a verseny kezdete előtt legalább egy héttel korábban.

8.4.2 A részlegvezetők, illetve posztvezetők hatáskörébe tartozó, beosztani kívánt sportbírók személyéről a részlegvezetők, illetve a posztvezetők ajánlást fogalmazhatnak meg a versenyre kijelölt versenyigazgató felkérése alapján.

8.5 Idegen ASN versenyrendszerében történő sportbírói működés

8.5.1 Érvényes licenc birtokában bármely sportbíró bejelentheti külföldi ASN versenyrendszerében történő működési igényét (kérelmét) a Sportbírói Bizottságnál.

8.5.2 Eseti verseny esetén a kérelemnek minden esetben tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a célország megnevezése
- a külföldi ASN megnevezése
- a verseny megnevezése
- a tisztség, melyben a sportbíró működni kíván
- a verseny első és utolsó napja

8.5.3 A sportbíró felelőssége előzetesen meggyőződni arról, hogy a külföldi ASN fogadókészsége megfelelő, és a működési igénye nem ütközik nemzetközi szabályzatban foglaltakkal.

8.5.4 A kérelmet a Sportbírói Bizottság bizottság bírálja el a következő szempontok szerint:

- a sportbíró licencének típusa
- a sportbíró által teljesített versenyek száma
- a sportbíró tevékenységének korábbi értékelése

8.5.5 Az elbírálás maximális időtartama 14 naptári nap.

8.5.6 A kérelem további elbírálás nélkül, hivatalból elutasításra kerülhet az alábbi esetekben:

- gyakorló sportbírói licenc
- 2 értékelési időszakra visszamenőleg bármely versenyen „nem felelt meg” értékelés
- a működési igény nemzetközi szabályzatban foglaltakkal ütközik

8.5.7 A tartósan külföldön élők esetében, vagy írásos kérelemre a Sportbírói Bizottság a korábban meghozott határozatát egyedileg felülbíráhatja.

8.5.8 Speciális esetekben a Sportbírói Bizottság tömeges hozzájárulást is kiadhat, amelyen minden sportbíró nevét és licencszámát egyenként fel kell tüntetni.

8.5.9 Az MNASZ minden engedéllyel rendelkező tisztségviselőnek tudomására hozza, hogy az MNASZ tisztségviselői licenc a verseny napjaira és helyszínére érvényes balesetbiztosítást foglal magában, amely az MNASZ mindenkori biztosítási információban foglaltak szerint érvényes. Olyan országok versenyekre, melyek a biztosítási információban nem szerepelnek, a tisztségviselőnek saját költségére kell biztosítást kötnie, amely a delegálás feltétele is egyben.

8.5.10 Javasolt, hogy az utazás időtartamára a tisztségviselő kiegészítő biztosítást kössön.

8.5.11 Egyedi elbírálás alapján az MNASZ a biztosítás rendezését magára vállalhatja.

8.6 Idegen ASN licencével rendelkező tisztségviselő beosztása

8.6.1 Idegen ASN licencével érkező tisztségviselő beosztásáról az adott verseny versenyigazgatója dönt, a rendezővel történő egyeztetések figyelembevételével.

8.6.2 Bármely csatornán érkezik, az idegen ASN licencével rendelkező tisztségviselőtől vagy a külföldi ASN-től kapott kérelmet el kell juttatni az adott verseny versenyigazgatójának és az MNASZ Titkárságának. A kérelemnek tartalmaznia kell:

- a tisztségviselő nevét
- jó minőségű digitális képet a tisztségviselő érvényes licencéről vagy azzal megegyező azonosító dokumentumról
- a verseny megnevezését és dátumát
- a licencet kibocsátó ASN írásos engedélyét arról, hogy a tárgyban szereplő versenyen a tisztségviselő működéséhez hozzájárul, az ellen kifogást nem emel

8.6.3 A tisztségviselő a következő feltételek teljesülése esetén működhet az MNASZ versenyrendszerében:

- tudomásul veszi és elfogadja az MNASZ szabályait
- érvényes licenccel és érvényes biztosítással rendelkezik, amely kiterjed a verseny teljes időtartamára; a biztosítás megkötése a tisztségviselő egyéni kötelessége

9. ÉRTÉKELÉS

9.1 Versenyt követő értékelések

9.1.1 A versenyigazgató minden versenyt követően köteles értékelést végezni a beosztott sportbírók munkájáról a számára kijelölt értékelési rendszer szerint, mely a versenyigazgatói jelentés mellékletét képezi.

9.1.2 A versenyigazgató a versenyt követően minden beosztott sportbíró listán rögzíteni köteles. A listán 1-5-ig értékelést kell adnia személyenként, a következő osztályzatok alapján:

- 1 – nem felelt meg
- 2 – rossz
- 3 – megfelelt
- 4 – jó
- 5 – kiváló, példás

9.1.3 Minden 1-es, 2-es és 5-ös osztályzatú értékelést külön indokolni kell, az alábbiak szerint:

5-ös osztályzat esetén ki kell térni arra, hogy a sportbíró milyen kompetenciákban emelkedett ki, illetve mely területen nyújtott kiemelkedő színvonalú munkát.

2-es osztályzat esetén ki kell térni arra, hogy a sportbíró milyen kompetenciákban mutat hiányosságokat, illetve mely területen szorul fejlesztésre.

1-es osztályzat esetén annak indoklását részletesen ki kell fejteni a Sportbírói Bizottság számára. Amennyiben az indokolt, a Sportbírói Bizottság vizsgálatot indíthat az 1-es osztályzatot kapott sportbíróval szemben.

9.1.4 Amennyiben a versenyigazgató a működési szabályok szerint a sportbíró tevékenységét egy adott versenyen mulasztás okán felfüggeszti, úgy az érintett sportbíró kizárólag 1-es osztályzatot kaphat, és csak tényleges tevékenységi idejére, de legalább 3 órának megfelelő időtartamra jogosult költségtérítésre.

9.2 Év végi értékelések

Év végi értékelésnél a Sportbírói Bizottság áttekinti az éves etikai- és vizsgáló(al)bizottság által meghozott határozatokat és a versenyigazgatói jelentéseket, illetve ahol szükséges, a fentiek alapján elvégzi a minősítési átsorolásokat.

10. A KOLLÉGIUM TAGJAINAK KÖLTSÉGTÉRÍTÉSE**10.1 Általános szabályok**

- 10.1.1** A Sportbírói Kollégium tagjai tevékenységüket társadalmi megbízatásként végzik.
- 10.1.2** A sportbírói tevékenység végzéséért időalapú költségtérítést kell fizetni, amelynek alapja az óradíj.
- 10.1.3** A sportbírói költségtérítés mértékét az MNASZ díjtáblázata tartalmazza.
- 10.1.4** A sportbírói költségtérítés óradíja egységes.
- 10.1.5** A sportbírói költségtérítés minden sportbíróként működő személyt a teljesített és megkezdett órák után megillet.
- 10.1.6** A sportbírói igényléssel egyidejűleg a rendezőnek közölnie kell a sportbírói költségtérítések fizetésének helyét és idejét. A kifizetésnek a verseny végét követő 14 naptári napon belül meg kell történnie.
- 10.1.7** A sportbírói tevékenység összesítését és igazolását a versenyigazgató, vagy az általa megbízott személy készíti el, amennyiben erről külön megállapodás másképpen nem rendelkezik.
- 10.1.8** A tevékenység igazolásán alapuló elszámolást és az előírt nyomtatványok alkalmazását a kifizető végzi az érvényes költségtérítés mértékének megfelelően, a hatályos jogszabályok és a költségtérítésekre vonatkozó szabályok szerint.
- 10.1.9** A tisztségviselő a vonatkozó jogszabályi előírások szerint a költségtérítésének kifizetésére vonatkozó nyilatkozatot köteles tenni a kifizető felé.
- 10.1.10** Költségtérítésre csak bejelentett, állandó magyarországi lakcímmel, valamint érvényes adóazonosító jellel rendelkező tisztségviselő jogosult, kivéve, ha a tisztségviselő működését egyéni megbízási szerződés vagy nemzetközi szabályzat vonatkozó rendelkezésre másképpen nem rendezi.
- 10.1.11** A versenyigazgató döntése szerint, a rendezővel előzetesen egyeztetve bármely versenyen létrehozhatók olyan tisztségviselői funkciók, amelyek betöltése után költségtérítés nem kerül kifizetésre (pl. hivatalos létszámon felüli beosztási lehetőségek, gyakorlat céljából, igények szerint). A költségtérítés nélküli funkciók megnevezését a jelentkezési periódus kezdetén, és a jelentkezési periódus alatt folyamatosan szerepeltetni kell.

10.2 A versenyigazgató és a részlegvezető költségtérítése

- 10.2.1** A versenyigazgató 200% pótdíjra jogosult.
- 10.2.2** A versenyigazgató-helyettes 100% pótdíjra jogosult.
- 10.2.3** A részlegvezető 100% pótdíjra jogosult.

10.3 Gyakorló sportbírók költségtérítése

A gyakorló sportbírók az alapidíj 80%-ára jogosultak.

10.4 Utazási költségtérítés

- 10.4.1** A rendező kötelessége biztosítani a tisztségviselők eljutását a verseny helyszínére, illetve működési helyükre. Ez történhet a tisztségviselők saját járműveinek igénybevételeivel – km alapú költségtérítés mellett –, vagy csoportos szállítóeszközzel, melyet a rendező biztosít.
- 10.4.2** Olyan versenyeken, ahol a sportbírók szétszórta, kisebb csoportokban működnek (ld. rallye versenyek), a csoportos kiszállítás nem megengedett, itt működési helyszínenként legalább egy, de 3 főként egy-egy személyszállításhoz alkalmas jármű helyszínre jutását biztosítani kell.
- 10.4.3** Egy helyszínhez kötött versenyen utazási költségtérítés legalább 3 főként egy gépkocsi részére jár. Ennél kevesebb fő együtt utazása esetén a teljes díj arányos részét (66, illetve 33 %-át) kell elszámolni.
- 10.4.4** Fentiekől függetlenül önálló gépkocsi költségtérítésre jogosult a versenyigazgató, a versenyigazgató-helyettes, a részlegvezető, továbbá minden olyan tisztségviselő, akinek a verseny lebonyolítása során különleges időbeosztása ezt

indokolja vagy a gépkocsi igénybevétele folyamatosan szüksége van.

- 10.4.5** Az utazási költségtérítés km-enkénti mértéke a mindenkori MNASZ szabályokkal egyező.

10.5 Szállás

- 10.5.1** Abban az esetben, ha a verseny helyszíne legkorábban reggel 6 órai indulás esetén az első hivatalos esemény megkezdését megelőző egy óra időpontra nem közelíthető meg, a rendező köteles megfelelő szállást biztosítani a sportbírók számára, melynek a rendezvény teljes időtartama alatt elérhetőnek kell lennie.
- 10.5.2** Szállás biztosítása esetén a rendezőnek a sportbírói igényben tájékoztatást kell adnia az elhelyezés körülményeiről (szobák száma, fekvőhelyek száma, komfortosság stb.), valamint a szállás helyéről és elfoglalási lehetőségéről.
- 10.5.3** Többnapos verseny esetén sportbírók számára a fenti előírás figyelembevételével kell a szállást biztosítani.
- 10.5.4** Fentiekől eltérni csak abban az esetben lehet, ha a rendező azt a verseny sportbírói igényével egyidejűleg közli, és az eltérést az érintettek tudomásul veszik.

10.6 Elmaradt rendezvény

- 10.6.1** Abban az esetben, ha egy rendezvény elmarad, de a sportbírók a helyszínen megjelentek, a rendező köteles legalább 3 órányi költségtérítést, valamint az utazási költséget megfizetni.
- 10.6.2** Amennyiben a rendezvény bármely körülmény miatt megszakad, az elvégzett munkát időarányosan kell kifizetni.

1. MELLÉKLET: OKTATÁSI ÉS KÉPZÉSI SZABÁLYZAT**11. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK**

- 11.1** A Sportbírói Bizottság az oktatási és képzési tevékenységét az alábbi módokon végzi:
- alapképzés: új sportbírók elméleti képzése
  - megújító képzés: vizsgával rendelkező sportbírók képzése
  - továbbképzés: részlegvezetői képzés és konzultáció
  - továbbképzés: versenyigazgatói képzés és konzultáció
  - közreműködők képzése
  - speciális tréningek és gyakorlati képzések
- 11.2** Minden oktatáson – tekintet nélkül annak tárgyára és jellegére – jelenléti ívet kell vezetni.
- 11.3** A Sportbírói Bizottság csak az összes szükséges feltétel teljesülése esetén ad ki sportbírói igazolványt, akár új sportbíróknak, akár éves megújító képzéseken résztvevőknek.
- 11.4** A Sportbírói Bizottságnak kétség felmerülése esetén jogában áll a vizsgára bocsátást megelőzően a vizsgára jelentkezőről feddhetlenségi vizsgálatot kérni az MNASZ Etikai Bizottságától.
- 11.5** Az összes fenti kérdést érintő vitás esetben első fokon a Sportbírói Bizottság az illetékes fórum.
- 11.6** Az oktatásokkal, képzésekkel kapcsolatos valamennyi dokumentumot a Sportbírói Bizottság őrzi. A dokumentumok megőrzésének határideje: az oktatás évét követő második év első napja.
- 11.7** Az oktatásokra megfelelő, kulturált, a várható létszámigényeknek megfelelő helyszínen kell sort keríteni. A vizsga esetén a megfelelő szeparáltság biztosításáról gondoskodni kell.
- 11.8** Sportbírói Bizottság a tananyagot az oktatók és a hallgatók részére elektronikus úton biztosítja saját weboldalán keresztül. Az oktatók az előadás teljes anyagához, míg a hallgatók az előadás anyagának kivonatos részéhez férhetnek hozzá.

12. SPORTBÍRÓI ALAPKÉPZÉS

- 12.1** Az alapképzés új sportbírók képzésére szolgál.
- 12.2** Az új bírók képzésére szolgáló alapképzések minden évben a Sportbírói Bizottság szervezésében és engedélyével indulnak. A tanfolyamokra jelentkezni kizárólag a Sportbírói Bizottság weboldalán, az ott kért adatok hiánytalan megadása után lehet.
- 12.3** A tanfolyamokon való részvétel feltétele a tanfolyami vizsga napjáig betöltött 18. életév, valamint megszerzett középfokú végzettség, melyet az első tanfolyami napon a megszerzett bizonyítvány fénymásolatának leadásával igazolni kell. Egyedi elbírálás alapján a Sportbírói Bizottság e feltétel alól felmentést adhat.
- 12.4** A Sportbírói Bizottság ellenőrizheti a jelentkezők etikai alkalmasságát, és indokolt esetben megtagadhatja a tanfolyamon való részvételt, illetve az igazolvány kiadását.
- 12.5** A Sportbírói Bizottság Budapesten, és – a felmerült igények alapján – más városokban szervez új sportbíró tanfolyamo(ka)t. Az igényeket a Sportbírói Bizottság területi képviselői mérik fel minden év végén. A felmerült igények alapján a területi képviselő egyeztet a Sportbírói Bizottság vezetőjével, aki a területi képviselővel közösen dönt a tanfolyamok szervezéséről.
- 12.6** Az alapképzés 35 előadási órából és egy záróvizsgából áll. A záróvizsga napján – a vizsgát megelőzően – egy konzultációt kell tartani.
- 12.7** A vizsga során tesztlapot kell kitölteni, melyben minimum 70 kérdésnek kell szerepelnie. A sikeres teljesítés feltétele a kérdések minimum 75 %-ára történő helyes válaszadás.
- 12.8** A tanfolyam és az azt záró vizsga megtartásának személyi és tárgyi feltételeit jelen oktatási szabályzat tartalmazza.

- 12.9** A hallgatónak legfeljebb egy tanfolyami napról van lehetősége távol maradni, amely nem eshet az első oktatási napra (amikor a regisztráció zajlik). Ennél hosszabb távolmaradás esetén a hallgató csak akkor bocsátható vizsgára, ha írásban méltányossági kérelmet nyújtott be a Sportbírói Bizottság felé, és a méltányossági kérelmet a Sportbírói Bizottság elfogadta, és a hallgató vizsgára bocsáthatóságáról határozott.
- 12.10** A tanfolyam díja csak abban az esetben téríthető vissza, ha a tanfolyam a Sportbírói Bizottság vagy egy meghatalmazottja hibájából elmarad. Amennyiben a tanfolyam sikeres befejezése a hallgató hibájából hiúsul meg, úgy a tanfolyam díja nem téríthető vissza.
- 12.11** Sikertelen vizsgát követően egy díjmentes és egy költségterítéses pótvizsga lehetőség áll a vizsgázó rendelkezésére, a vizsgáztatók által megjelölt helyszínen és időpontban. A második sikertelen pótvizsga után a hallgatónak meg kell ismételnie a tanfolyamot. A pótvizsga díja azonos mértékű az MNASZ díjtételeiben szereplő éves sportbírói továbbképzés díjával.
- 12.12** Az alapképzés aktuális díjait az MNASZ díjtáblázata tartalmazza.
- 12.13** A sikeres vizsga után a résztvevők megkapják a sportbírói igazolványt és a sportbírói azonosító öltözéket.

13. SPORTBÍRÓI MEGÚJÍTÓ KÉPZÉS

- 13.1** A sportbíró megújító képzés legfőbb célja a sportbírói ismereteinek karbantartása, illetve a sportszabályokban történt változások ismertetése, szakáganként.
- 13.2** Az éves szakági megújító képzéseket a Sportbírói Bizottság szervezi.
- 13.3** Az igazolvány első kiváltását követően a sportbíróknak csak azon az éves szakági megújító képzésen kell részt vennie, amely szakágban az adott év során működni szeretne.
- 13.4** A sportbírói igazolvány ismételt kiváltásának feltétele a tárgyévben legalább egy szakági megújító képzésen való részvétel.
- 13.5** A képzés személyi és tárgyi feltételeit jelen oktatási szabályzat tartalmazza.
- 13.6** A képzésre a Sportbírói Bizottság weboldalán kell jelentkezni. Abban az esetben, ha a képzés helyszíne indokolja, a képzésre jelentkezésnél létszámkorlát írható elő. Ebben az esetben a képzésre jelentkezés időbeli sorrendje a mérvadó. Azok a személyek, akik a képzés létszámkerete alapján nem vehetnek részt a képzésen, várolistára kerülnek. A várolistán szereplő személyek akkor vehetnek részt a képzésen, ha a képzésre jelentkezett – létszámkereten belüli személy – nem jelent meg a képzés helyszínén.
- 13.7** Az éves szakági megújító képzés az alábbi részekből áll:
- 13.7.1** előadás;
- 13.7.2** vizsga.
- 13.8** Az előadás anyaga Sportbírói Bizottság által az adott évre központilag kialakított és elfogadott anyag. Az oktatási anyagnak tartalmaznia kell:
- 13.8.1** a versenyzők, a sportbírók és a nézők biztonságára vonatkozó ismereteket;
- 13.8.2** elméleti ismereteket, különös tekintettel az esetleges szabálymódosításokra;
- 13.8.3** gyakorlati részt, mely során fényképeken és videókon különböző élethelyzeteket kell kielemezni az azokra adott helyes és helytelen reakciókkal együtt.
- 13.9** A vizsga során tesztlapot kell kitölteni, melyben minimum 30 kérdésnek kell szerepelnie. A sikeres teljesítés feltétele a kérdések minimum 75 %-ára történő helyes válaszadás.
- 13.10** A vizsgakérdések a Sportbírói Bizottság által elfogadott kérdéssorból véletlenszerűen az oktatást végzők által kerülnek összeállításra.
- 13.11** A Sportbírói Bizottságnak tárgyév január 20-ig egy előzetes oktatási naptárat kell készítenie.

- 13.12** A képzés, illetve az igazolvány kiváltásának díját az MNASZ mindenkoros díjtáblázata tartalmazza.
- 13.13** Valamennyi fizetendő díjat azon az éves megújító képzésen kell megfizetni, ahol a sportbíró tárgyévben első alkalommal vesz részt. A díjak megfizetése nélkül a tesztlap kitöltése nem lehetséges.
- 13.14** A tesztlapok kiértékelésére a képzés helyszínén, és annak időpontjában kerül sor.
- 13.15** A megújító képzés és a vizsga sikeres teljesítése esetén az igazolvány átadásra kerül.
- 13.16** Sikertelen megújító képzés után az igazolvány a pótvizsgáig a Sportbírói Bizottságnál kerül megőrzésre, annak átvétele a sikeres tesztlap kitöltéséig nem lehetséges.

14. RÉSZLEGVEZETŐI TOVÁBBKÉPZÉS ÉS KONZULTÁCIÓ

- 14.1** A részlegvezetői listán szereplő személyek részére a Sportbírói Bizottság minden év elején, az első versenyt megelőzően továbbképzést és konzultációt tart.
- 14.2** A továbbképzés és konzultáció két részből áll: egy közös, az adott évre szóló friss információk átadását tartalmazó rész, és ezt követően egy szakágakra, illetve területekre bontott, kisebb csoportokban történő konzultáció.

15. VERSENYIGAZGATÓI TOVÁBBKÉPZÉS ÉS KONZULTÁCIÓ

- 15.1** A Sportbírói Bizottság a szakágakkal történő egyeztetést követően minden év elején felterjeszti a Sporttanács felé jóváhagyásra az összeállított versenyigazgatói névsort.
- 15.2** A névsorban szereplő versenyigazgatók részére a Sportbírói Bizottság az év elején, az első verseny előtt továbbképzést és konzultációt tart. Ennek célja az egységes vezetői szemlélet kialakítása, illetve az adminisztrációs kötelek ismertetése.
- 15.3** A versenyigazgatóknak a képzésen kötelező részt venniük. A részvétel hiányában a Sportbírói Bizottság kezdeményezheti az adott személy törlését a versenyigazgatói névsorból.
- 15.4** A továbbképzésen való részvétel alól – írásos méltányossági kérelemre – a Sportbírói Bizottság átmeneti felmentést adhat. Ilyen esetben a képzést egy előre egyeztetett helyen és időben be kell pótolni. A képzés pótlásáig a sportbíró versenyigazgatói beosztásban nem szerepelhet.

16. KÖZREMŰKÖDŐK KÉPZÉSE

Amennyiben a közreműködőket a Sportbírói Bizottság oktatja, az alábbi szabályokat kell alkalmazni.

- 16.1** A közreműködők képzésének célja olyan személyek képzése, akik nem sportbírói feladatokat látnak el, de közvetlenül részt vesznek a rendezvények sportszakmai lebonyolításában. A képzés során a hallgatókat alapszintű szakági és általános szabályismeretekkel, illetve biztonsági ismeretekkel kell ellátni.
- 16.2** A képzés során egy előadáson egyszerre több szakágra is érvényes igazolvány szerezhető, ám a képzés anyagát úgy kell összeállítani, hogy a hasonló szakágak (pl. rallye-terep-rallye) kerüljenek képzésre.
- 16.3** A képzés részei:
- 16.3.1** pályabiztonsági kérdések oktatása;
- 16.3.2** gyakorlati rádiózás oktatása;
- 16.3.3** alapvető sportszakmai szabályok ismertetése.
- 16.4** A képzés időtartama 1 oktatási nap
- 16.5** A képzés személyi és tárgyi feltételeit jelen oktatási szabályzat tartalmazza.
- 16.6** A közreműködők éves megújító képzése nem különül el az első képzéstől.
- 16.6.1** A közreműködői képzés a tesztlapos vizsga 66%-os teljesítése után tekinthető eredményesnek.
- 16.6.2** A közreműködői képzés és az igazolvány kiváltásának díja a mindenkoros sportbírói igazolvány díjának 50%-a.

- 16.7** Az a közreműködő, aki 3 évig, évente legalább 2 versenyen beosztást nyert, kedvezményes térítési díj ellenében (50%) végezhet el új sportbíró tanfolyamot.

17. SPECIÁLIS TRÉNINGEK ÉS KÉPZÉSEK

- 17.1** A Sportbírói Bizottság – a Sporttanács egyetértésével – bizonyos funkciókban működő sportbírók részére speciális tréningeket, képzési programokat írhat elő, melyek teljesítése az adott funkcióban működni kívánó sportbírók részére kötelező.
- 17.2** Az ilyen jellegű képzések meghirdetése a Sportbírói Bizottság weboldalán keresztül történik, hasonlóan más képzési programokhoz.

18. OKTATÓK ÉS VIZSGÁZTATÓK

- 18.1** Az adott naptári évre az év elején az oktatók és vizsgáztatók névsorát a Sportbírói Bizottság állítja össze.
- 18.2** Az oktatásokhoz a Sportbírói Bizottság központilag elkészítteti a szükséges oktatási anyagokat. Az oktatóknak ezeket az oktatási anyagokat kell alkalmaznia.
- 18.3** Az oktatásokhoz kapcsolódó tesztekhez a Sportbírói Bizottság egy kérdésadatbázis készített. A tesztlapokat ezekből a kérdésekből kell összeállítani a kérdések véletlenszerű kiválasztásával.
- 18.4** A tesztlapok elkészítéséről, sokszorosításáról a Sportbírói Bizottság oktatásszervezési felelősének kell gondoskodnia.
- 18.5** A tesztlapok változatlan formában egy másik képzés során nem használhatóak fel.

2. MELLÉKLET: DÍJAK ÉS KITÜNTETÉSEK ADOMÁNYOZÁSA**19. DÍJAK ÉS KITÜNTETÉSEK**

Díjak és kitüntetések az MNASZ versenyrendszerében eltöltött naptári évek szerinti tisztségviselői működés, valamint az MNASZ versenyrendszerében történő kiemelkedő minőségű tisztségviselői működés alapján adományozhatók.

Díjak és kitüntetések az évadnyitó alakalmával, valamint év közben egyaránt adományozhatók.

19.1 Naptári évek szerinti oklevéldíjazás

19.1.1 A Sportbírói Bizottság a tisztségviselőként aktívan eltöltött évek alapján okleveles díjazásban részesíti a Sportbírói Kollégium tagjait.

19.1.2 A jutalmazás a 15. évtől lehetséges első alkalommal, majd azt követően 5 évente jár.

19.1.3 Az évek számításánál az első licenckibocsátás évét is figyelembe kell venni.

19.1.4 Az első évnek azt a naptári évet kell számítani, melyben a kollégiumi tag az első igazolványát kiváltotta, tekintet nélkül arra, hogy az az adott év mely napján történt.

19.1.5 Az oklevél megszerzésének további feltételei:

- a) Minden évben, minimum 1 alkalommal az MNASZ versenynaptárában szereplő, vagy regisztrált versenyen történő tisztségviselői tevékenység teljesítése, amelyet a versenyigazgató a Sportbírói Bizottság felé értékel.
- b) Az az év nem vehető figyelembe, melyben fegyelmi eljárás során elmarasztalták a tisztségviselőt, vagy amelyben érvényben lévő eltiltását töltötte.

19.1.6 Az oklevelek átadása a következő év első évadnyitóján történik, ünnepélyes keretek között.

19.1.7 Abban az esetben, amennyiben a Sportbírói Bizottság nyilvántartásában nem állnak egyértelmű adatok rendelkezésre a versenyekre történő beosztással vagy a licenc kiváltásával kapcsolatban, a tisztségviselői licenc első kiváltási évétől számítandó az eltöltött évek száma.

19.2 Szakágankénti év sportbírója díj adományozása

19.2.1 A szakágankénti év sportbírója díj serlegdíjazás.

19.2.2 E szabály tekintetében szakágként kell értelmezni azokat a sportágakat, melyek a tárgyévben Szakági Bizottsággal rendelkeznek, és melynek tárgyévi Országos Bajnokságában zajló versenyein összesen legalább 20 fő került sportbíróként beosztásra.

19.2.3 Azon szakágban, ahol a résztvevő sportbírók minimum 20%-a nem nyilvánít véleményt, a díj nem kerül kiosztásra.

19.2.4 A díj megnevezése: „Az év ... szakági bírója”. (Kiegészítendő a szakág megnevezésével.)

19.2.5 A díj nyertesének a tárgyévet követő évben a sportbírói megújító képzés és a licenckiváltás díját nem kell megfizetnie.

19.2.6 A díj kiosztására a következő évadnyitón kerül sor, ünnepélyes keretek között.

A kiválasztás menete

19.2.7 A Sportbírói Bizottság hivatalos honlapján keresztül tárgyév november 15-e és november 30-a között jelöléseket gyűjt. Jelölést adhat le minden, a jelölési időszakban érvényes sportbírói licenccel és vezető sportbírói licenccel rendelkező kollégiumi tag.

19.2.8 A jelöléseket követően a Sportbírói Bizottság vezetője a jelöltek listáját – az adott személyekre beérkezett jelölések számát nem tartalmazó formátumban – megküldi a szakág országos bajnoki futamain tárgyévben versenyigazgató, versenyigazgató-helyettes és operatív részlegvezető beosztást betöltő sportbírók számára, akik tárgyév december

15-ig fejenként egy szavazatot leadva választják meg a díj nyertesét.

19.2.9 A díjat a legtöbb szavazatot kapott sportbíró kapja.

19.2.10 Azonos számú beérkezett szavazat (holtverseny) esetében a Sportbírói Bizottság dönt a díj nyerteséről az azonos szavazatmennyiséget elért személyek között.

19.2.11 Nem díjazható az a személy, aki az adott évben jogerős fegyelmi büntetését tölti.

19.3 Az év vezetőbírója díj adományozása

19.3.1 Az év vezetőbírója díj serlegdíjazás.

19.3.2 A díj megnevezése: „Az év vezetőbírója”.

19.3.3 A díj nyertesének a tárgyévet követő évben a megújító képzés és a licenckiváltás díját nem kell megfizetnie.

19.3.4 A díj kiosztására a következő évadnyitón kerül sor, ünnepélyes keretek között.

A kiválasztás menete

19.3.5 A Sportbírói Bizottság hivatalos honlapján keresztül tárgyév november 15-e és november 30-a között jelöléseket gyűjt. Jelölést kaphat a tárgyévben bármely szakág országos bajnoki futamán versenyigazgatói, versenyigazgató-helyettesi vagy operatív részlegvezetői beosztást betöltött tisztségviselő.

19.3.6 Jelölést adhat le minden, a jelölési időszakban érvényes igazolvánnyal rendelkező sportbíró.

19.3.7 A 3 legtöbb jelölést kapott vezetőbíró közül a Sportbírói Bizottság dönti el, hogy ki kapja a díjat.

19.3.8 Nem díjazható az a személy, aki az adott évben jogerős fegyelmi büntetését tölti.

19.4 Az év gyakorló sportbírója díj adományozása

19.4.1 Az év gyakorló sportbírója díj serlegdíjazás.

19.4.2 A díj megnevezése: „Az év gyakorló sportbírója”.

19.4.3 A díj nyertesének a tárgyévet követő a következő évben a megújító képzés és a licenckiváltás díját nem kell megfizetnie.

19.4.4 A díj nyertesének soron kívüli előléptetéssel általános sportbírói licencre jogosult.

19.4.5 A díj kiosztására a következő évadnyitón kerül sor, ünnepélyes keretek között.

A kiválasztás menete

19.4.6 A Sportbírói Bizottság hivatalos honlapján keresztül tárgyév november 15-e és november 30-a között jelöléseket gyűjt. Jelölést adhat le minden, a jelölési időszakban érvényes sportbírói licenccel és vezető sportbírói licenccel rendelkező kollégiumi tag.

19.4.7 A jelöléseket követően a Sportbírói Bizottság vezetője a jelöltek listáját – az adott személyekre beérkezett jelölések számát nem tartalmazó formátumban – megküldi valamennyi szakág országos bajnoki futamain tárgyévben versenyigazgató, versenyigazgató-helyettes és operatív részlegvezetői beosztást betöltő sportbírók számára, akik tárgyév december 15-ig fejenként egy szavazatot leadva választják meg a díj nyertesét.

19.4.8 A díjat a legtöbb szavazatot kapott sportbíró kapja.

19.4.9 Azonos számú beérkezett szavazat (holtverseny) esetében a Sportbírói Bizottság dönt a díj nyerteséről az azonos szavazatmennyiséget elért személyek között.

19.4.10 Nem díjazható az a személy, aki az adott évben jogerős fegyelmi büntetését tölti.

19.5 Az év sportbírója díj adományozása

19.5.1 Az év sportbírója díj vándorserleg díjazás.

19.5.2 A díj megnevezése: „Az év sportbírója vándordíj”.

19.5.3 A díj 1 darab vándorserleg, amelyen az előző évi év sportbírója vándordíj nyertesének neve, és az elnyerésének éve szerepel.

19.5.4 A nyertes további serlegdíjazásban is részesül.

- 19.5.5** A díj tulajdonjoga nem száll át a nyertesre.
- 19.5.6** A díjat a nyertes december 15-ig őrzi, ezt követően azt kifogástalan állapotban vissza kell adja a Sportbírói Bizottság részére, aki a következő nyertes részére átadja azt. A serleg mindenkor birtokosa köteles a serleg állagának megóvásáról gondoskodni, annak állapotában esett változásról haladéktalanul értesítenie kell a Sportbírói Bizottság vezetőjét.
- 19.5.7** A díj nyertesének a tárgyévét követő évben a megújító képzés és a licenckiváltás díját nem kell megfizetnie.
- 19.5.8** A díj kiosztására a következő évadnyitón kerül sor, ünnepélyes keretek között.

A kiválasztás menete

- 19.5.9** A Sportbírói Bizottság hivatalos honlapján keresztül tárgyév november 15-e és november 30-a között jelöléseket gyűjt. Jelölést adhat le minden, a jelölési időszakban érvényes sportbírói licenccel és vezető sportbírói licenccel rendelkező kollégiumi tag.
- 19.5.10** A jelöléseket követően a Sportbírói Bizottság vezetője a jelöltek listáját – az adott személyekre beérkezett jelölések számát nem tartalmazó formátumban – megküldi valamennyi szakág országos bajnoki futamain tárgyévben versenyigazgató, versenyigazgató-helyettes és operatív részlegvezető beosztást betöltő sportbírók számára, akik tárgyév december 15-ig fejenként egy szavazatot leadva választják meg a díj nyertesét.
- 19.5.11** A díjat a legtöbb szavazatot kapott sportbíró kapja.
- 19.5.12** Azonos számú beérkezett szavazat (holtverseny) esetében a Sportbírói Bizottság dönt a díj nyerteséről az azonos szavazatomennyiséget elért személyek között.
- 19.5.13** Nem díjazható az a személy, aki az adott évben jogerős fegyelmi büntetését tölti.

19.6 Életműdíj adományozása

- 19.6.1** Az életműdíj arany színű plakett, oklevéllel.
- 19.6.2** A díj megnevezése: „Sportbírói életműdíj”.
- 19.6.3** A díj odaítélésnek feltétele: 65. életév betöltése, és tisztségviselőként eltöltött legalább 30 év.
- 19.6.4** A díjat a Sportbírói Bizottság ítéli oda.
- 19.6.5** A Sportbírói Bizottság joga van az életműdíjat a megszabott feltételek nem teljesülés esetén is odaítélni, amennyiben a sportbíró olyan maradandó tevékenységet teljesített, amely a Sportbíró Kollégium működésében, megítélésében maradandó értéket képvisel.
- 19.6.6** A díj átadására az évadnyitó sportbíró értekezleten kerül sor, ünnepélyes keretek között.

19.7 Különdíj adományozása

- 19.7.1** A különdíj plakett vagy serlegdíjazás
- 19.7.2** A Sportbírói Bizottság jogosult minden évben különdíjat kiadni a kollégium tagjai részére.
- 19.7.3** A díj megnevezése: „Sportbírói Bizottság különdíja”.
- 19.7.4** A díj nyertesének a tárgyévét követő évben a megújító képzés és a licenckiváltás díját nem kell megfizetnie.
- 19.7.5** A díj kiosztására a következő évadnyitón kerül sor, ünnepélyes keretek között.
- 19.7.6** A díj odaítéléséhez felterjesztést kell megfogalmazni.
- 19.7.7** A felterjesztést a Sportbírói Bizottságnak kell eljuttatni legkésőbb tárgyév január 10-ig. Csak azok a felterjesztések vehetők figyelembe, amelyek részletes indoklást is tartalmaznak.
- 19.7.8** A felterjesztést bármely, tárgyévben érvényes tisztségviselői igazolvánnyal rendelkező személy beküldheti.